

BILTEN

Europski poslovi u Hrvatskome saboru

Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru mjeseca je publikacija Odjela za europske poslove Sabora. Bilten sadržava informacije o obavljanju europskih poslova u Saboru, pravnim aktima koje institucije Unije dostavljaju nacionalnim parlamentima te o međuparlamentarnoj suradnji.

Tema broja

Završena provedba *twinning* projekta u parlamentima Bosne i Hercegovine

Od svibnja 2019. do listopada 2021. Hrvatski sabor sudjelovao je kao mlađi (*junior*) partner u *twinning* projektu u Bosni i Hercegovini pod nazivom „Osnaživanje i daljnja podrška parlamentima Bosne i Hercegovine u poslovima europskih integracija“. U ovom projektu Hrvatski sabor je prvi put sudjelovao u svojstvu institucionalnog partnera, kao dio konzorcija za provedbu projekta.

U konzorciju za provedbu sudjelovali su Nacionalna skupština Mađarske kao glavni partner, dok su Hrvatski sabor i Parlament Austrije sudjelovali kao mlađi partneri. Vrijednost projekta bila je 2.300.000 €.

Ciljevi projekta

Opći cilj: Jačanje kapaciteta Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Narodne skupštine Republike Srpske, Skupštine Distrikta Brčko i županijskih skupština (parlamenti BiH) kako bi provodili aktivnosti vezane uz proces pristupanja Europskoj uniji i provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH – EU.

Specifični ciljevi: Jačanje administrativnih struktura parlamenta BiH putem:

- Pružanja pomoći pri provedbi Akcijskih planova za europske integracije parlamenta BiH koji su usvojeni u prethodnim projektima
- Jačanja suradnje između parlamenta BiH u poslovima europskih integracija
- Poticanja uključivanja županijskih parlamenta u poslove europskih integracija
- Podrške tehničkim kapacitetima parlamenta BiH u procesu prilagodbe zakonodavstva

Provđenja projekta

Projekt je započeo uvodnom svečanošću koja se održala u Sarajevu 27. lipnja 2019. uz sudjelovanje tadašnjeg predsjednika [Odbora za europske poslove Hrvatskoga sabora Domagoja Ivana Miloševića](#).

Projekt je završio Konferencijom političkog vodstva parlamenta BiH uz sudjelovanje predsjednika parlamenta Mađarske i Austrije te [izaslanika predsjednika Hrvatskoga sabora Marka Pavića](#), predsjednika Odbora za regionalni razvoj i fondove Europske unije, koja se održala u Sarajevu 18. listopada 2021. godine.

U aktivnostima projekta koje je provodio Hrvatski sabor ukupno je sudjelovalo 12 stručnjaka, koji su sudjelovali u 35 stručnih misija u aktivnostima projekta. Također, za aktivnosti namijenjene zastupnicima parlamenta BiH u provedbi su sudjelovali zastupnici Hrvatskoga sabora – potpredsjednik Odbora za vanjsku politiku u 10. sazivu i predsjednik Odbora za europske poslove u 7. sazivu.

Bilten br. 88

Prosinac 2021.

Sadržaj:	str.
Tema broja	1
Zakonodavne aktivnosti HS-a u europskim poslovima	3
Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije	9
Iz Europskog parlamenta	11
Meduparlamentarna suradnja u Europskoj uniji	20

Hrvatski sabor je kao partner sudjelovao u izradi projektnog prijedloga, izradi plana rada projekta, kvartalnih planova i dinamici provedbe projekta. Putem mlađe voditeljice projekta sudjelovao je u izradi svih dokumenata projekta te na svim sastancima koji su uključivali voditelje projekta. Hrvatski sabor primio je nadoknadu troškova za sudjelovanje u provedbi projekta za svaki dan rada saborskih stručnjaka na projektu.,

Glavni rezultati projekta:

- Provedba preporuka iz prethodnih projekata i nove preporuke za poboljšanje uloge parlamenta BiH u procesu europskih integracija,
- Izrada i usvajanje **Plana prioriteta za parlamente BiH za ubrzanje procesa europskih integracija**,
- Izrada akcijskih planova parlamenta BiH za komuniciranje o Europskoj uniji,
- Uspostavljanje elektroničkog dokumentacijskog centra o Europskoj uniji,
- Uspostavljanje potpuno funkcionalnih jedinica za europske integracije u parlamentima BiH,
- Poboljšano razumijevanje procesa usklađivanja zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije,
- **Zajednički akcijski plan** za županijske skupštine za njihovo uključivanje u eurointegracijske procese, koji je potpisana 1. srpnja 2021.

Projekt u brojkama:

- 61 radionica ili trening,
- 30 informacijskih aktivnosti o Europskoj uniji i njezinim politikama, uz 19 pripremljenih tiskanih materijala za zastupnike i službenike,
- Raspravljeno 17 prijedloga zakona s aspekta usklađenosti s pravnom stečevinom EU-a,
- Održano 19 događaja za parlamente BiH (konferencije ili sastanci).

Hrvatski sabor kao pružatelj tehničke pomoći

Nakon stjecanja članstva u Europskoj uniji 1. srpnja 2013. Hrvatski sabor je postao sve aktivniji u pružanju potpore drugim parlamentima u jačanju administrativnih kapaciteta.

Polazeći od jačanja bilateralnih odnosa kao vanjskopolitičkog prioriteta Hrvatske, posebno u kontekstu politike proširenja Europske unije na zemlje jugoistočne Europe, Hrvatski sabor iznimno je posvećen suradnji sa zemljama u regiji putem pružanja pomoći drugim parlamentima. Osim recentnog iskustva iz procesa pristupanja Europskoj uniji prednost Hrvatske kao partnera je i bliskost jezika, zajedničke polazišne točke vezane uz politički i gospodarski sustav te zakonodavstvo iz zajedničke prošlosti, kao i poznавanje kulture i običaja država jugoistočne Europe.

Međutim, svjestan strateške važnosti Europske politike susjedstva, u okviru svojih mogućnosti Hrvatski sabor potporu pruža i zemljama Istočnog partnerstva i Južnog susjedstva. Osim iskustva u procesu pristupanja Europskoj uniji, Hrvatska ima i druga vrijedna iskustva koja može podijeliti s obzirom na tranzicijske procese i reforme s kojima se suočavala. Posebice se to odnosi na konsolidaciju demokracije, vladavinu prava, borbu protiv korupcije, promicanje slobode medija, zastupljenost nacionalnih manjina, uključivanje civilnog društva u rad parlamenta i druge teme.

Od početka pružanja tehničke pomoći službenici Hrvatskoga sabora sudjelovali su u stotinjak različitih aktivnosti usmjerenih na prenošenju stečenih iskustava i znanja, odnosno pružanja tehničke pomoći, kao što su:

- domaćinstvo studijskim posjetima službenika parlamenta i vlada drugih država,
- sudjelovanje službenika Hrvatskoga sabora kao stručnjaka u *twinning* projektima EU-a,
- sudjelovanje službenika Hrvatskoga sabora kao predavača na projektima tehničke pomoći različitih organizatora (OEES-a, DCAF-a, UNDP-a, GIZ-a i drugih).

Aktivnosti povezane s pružanjem tehničke pomoći u Hrvatskome saboru koordinira i provodi Ured za međunarodne i europske poslove, u suradnji s Uredom predsjednika Hrvatskoga sabora i tajnikom Hrvatskoga sabora te Odborom za europske poslove i ostalim odborima koji imaju iskustva potrebna za projekte tehničke pomoći.

Trenutačno, Hrvatski sabor sudjeluje u aktivnostima provedbe INTER PARES projekta za jačanje kapaciteta Skupštine Crne Gore. Projekt je započeo u listopadu 2021., s planiranim trajanjem od jedne godine.

Zakonodavne aktivnosti Hrvatskoga sabora u europskim poslovima

Aktivnosti Odbora za europske poslove

Sjednice Odbora

Odbor za europske poslove Hrvatskoga sabora održao je u studenom dvije sjednice:

27. sjednicu, tematsku, održanu 4. studenoga, zajednički sa Odborom za financije i državni proračun (33. sjednica) i Odborom za regionalni razvoj i fondove Europske unije (17. sjednica).

Na sjednici je članica Europskog revizorskog suda Ivana Maletić predstavila Godišnje izvješće Europskog revizorskog suda za 2020. te održala prezentaciju o Fondu za oporavak i otpornost: važnost pravovremenog i efikasnog korištenja sredstava.

U izlaganju o Godišnjem izvješću Maletić je ukratko predstavila rad i ulogu ERS-a kao neovisnog čuvara financija Unije te iznijela glavne nalaze revizije u kojima se daje mišljenje o europskom proračunu i provjeravaju se regularnosti svih transakcija koje se iz njega plaćaju.

Kao najčešće pogreške i nepravilnosti u korištenju sredstava iz proračuna EU-a, za koje je uočeno da se ponavljaju iz razdoblja u razdoblje, Maletić je istaknula nepoznavanje procedura, nepoznavanje prihvatljivih troškova, javne nabave i pravila javnih i državnih potpora. Prema njezinim riječima Godišnje izvješće 2020. je pozitivno ocijenilo računovodstvenu dokumentaciju za koju je istaknuto da pruža istinit i vjeran prikaz stanja i prihode koji su ocijenjeni kao zakoniti i pravilni bez značajnih pogrešaka, dok je nepovoljno mišljenje dano rashodima u kojima su uočene značajne i raširene pogreške.

Udio visokorizičnih rashoda u proračunu EU-a zadnje se dvije godine povećao jer kako se približava kraj finansijske perspektive tako se više izvršavaju Europski strukturni i investicijski fondovi (ESI), kohezijska politika, poljoprivredna politika, projekti znanstvenika, projekti za mlade kroz Erasmus i Horizon, a to su u pravilu područja proračuna u kojima se uočava najviše pogrešaka jer su u pitanju krajnji korisnici koji dobiju sredstva, a ne poznaju dovoljno procedure, objasnila je Maletić problematiku nepravilnosti navodeći ove primjere koji se kontinuirano ponavljaju u svim državama članicama.

Nadalje, u izvješću je posebno naglašen rizik neiskorištenosti ESI fondova u razdoblju 2014. – 2020. gdje su, po riječima Maletić, države po iskorištenosti i isplaćenosti sredstava dosta nisko te postoji visoka zabrinutost ERS-a za stvarno korištenje sredstava iz iduće perspektive. U tom je kontekstu spomenula primjer Hrvatske koja je na kraju 2020. iskoristila 45 posto sredstava te je ugovorila preko 13,2 milijarde eura, no kako je rekla, potrebno je osigurati administrativne kapacitete za korištenje novih, dvostruko većih, sredstva iz razdoblja 2021. – 2027. te ih iskoristiti što ranije, a ne po pravilu N+3 u kasnijim godinama.

Za kraj je istaknula kako je Hrvatska ušla u statistički uzorak koji je ERS provjerio i od 14 revidiranih transakcija u uzroku kohezijske politike nije pronađena ni jedna greška što pokazuje kako je sustav kontrole dobar i detaljan te spomenula kako je u uzroku za poljoprivredu od 4 pregledane transakcije u jednoj pronađena nepravilnost, ali ona nije bila vezana uz sustave kontrola domaćih tijela već na razini krajnjeg korisnika. O greškama koje se uoče, a koje upućuju na organiziranu prijevaru, ERS je dužan obavijestiti OLAF i ured europskog javnog tužitelja koji rade istrage, zaključila je Maletić te dodala kako se u posljednjih par godina uočava trend smanjivanja prijave sumnji na prijevaru.

Govoreći o pravovremenom i efikasnom korištenju sredstava iz Fonda za oporavak i otpornost Maletić je rekla kako novo programsko razdoblje treba dobro isplanirati kako bi se sredstvima iz fondova EU-a postigli ciljevi kojima će se osigurati promjene, ne samo na razini države članice već i cijele Unije. Bitno je koliko će ulaganja iz sredstava EU-a dovesti do poboljšanja života građana i zajednica i hoće li se ispunili ciljevi, kako nacionalni tako i europski, istaknula je Maletić te dodala kako nacionalni programi otpornosti i oporavka sadrže glavne tematske prioritete koji će se financirati u novom razdoblju, navodeći kako su u slučaju Hrvatske, kao i u prošlom razdoblju, predviđena značajnija ulaganja u željeznicu, vode i zbrinjavanje otpada.

Kad je riječ o boljem iskorištavanju fondova u idućem razdoblju, u raspravi je istaknuta potreba pojednostavljanja, digitalizacije i interoperabilnosti procesa kao i važnost jačanja kapaciteta ljudi u sustavu koji se bave fondovima. Posebno je naglašeno kako se treba koncentrirati na one projekte koji doprinose javnim politikama i dobrobiti lokalnih zajednica. Sudionici su se složili kako je potrebno moguće nepravilnosti, kako one iz neznanja i nerazumijevanja tako i one potencijalno usmjerene na zloporabu europskih sredstava, svesti na minimum detaljnijim kontrolnim mehanizmima na nacionalnoj razini.

Istaknuto je kako država treba preuzeti dio rizika i u državnome proračunu osigurati veću omotnicu za sufinanciranje ne samo pripreme projekata već i osiguranje sredstava za korekciju i potencijalne greške koje se mogu dogoditi zbog nerazumijevanja procedure krajnjeg korisnika. U tom kontekstu posebno je istaknut pritisak na male lokalne zajednice i male poduzetnike koji nisu do kraja upoznati s procesima javnih nabava ili sukoba interesa i koji se zbog komplikirane procedure često radije odluče za uzimanje kredita HABOR-a i poslovnih banaka umjesto bespovratnih sredstava iz fondova EU-a koji su im na raspolaganju.

28. sjednicu, održanu 25. studenoga, kao prethodnu raspravu o djelovanju Sabora u europskim poslovima

Na sjednici je potpredsjednica Europske komisije Dubravka Šuica predstavila Program rada Europske komisije za 2022. godinu.

Predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković ukratko je predstavio proces provedbe prethodne rasprave kojom započinje ciklus obavljanja europskih poslova u Saboru, rekavši kako je to temelj za odabir prioriteta i izradu radnog programa za razmatranje hrvatskih stajališta.

Potpredsjednica Europske komisije Šuica predstavila je plan rada Europske komisije za iduću godinu naglasivši najvažnije prioritete. Komisija je zacrtala korake u ovom ambicioznom planu kako bi ostvarila zeleniju, pravedniju, digitalniju i otporniju Uniju u kontekstu niza događaja koji su teški ne samo Europi već i cijelom svijetu, rekla je Šuica te dodala kako je osobita pozornost posvećena mladima i naraštaju koji dolazi. Naglasila je kako je 2022. godina proglašena Europskom godinom mladih.

Od ostalih ciljeva u programu rada Komisije u 2022. izdvojila je osim zelene i digitalne tranzicije i demografsku tranziciju te snažniju Europa u svijetu. Govorila je i o važnosti usvajanja europskog Pakta o azilu i migracijama, kako bi se uspješnije nosili s pokušajima destabilizacije i hibridnih napada na vanjskim granicama EU-a.

Govoreći o Konferenciji o budućnosti Europe Šuica je istaknula važnost sudjelovanja što većeg broja građana, posebice putem višejezične digitalne platforme koja predstavlja direktnu i jedinstvenu komunikaciju građana s institucijama Unije. Navela je kako je prva tema u fokusu interesa građana na ovoj platformi klima i klimatske promjene, zatim zelene politike i stanje demokracije te kako je do sada platformi pristupilo oko 4 milijuna građana. Proces završava na proljeće, na polovici mandata Komisije, kako bi se do kraja mandata donijeli zaključci po kojima su se, prvi put u povijesti, sve tri institucije obvezale djelovati, rekla je Šuica i dodala kako bi to moglo značiti i promjenu osnivačkih ugovora. Kao važnu činjenicu napomenula je da u svim panelima koji se održavaju u okvirima Konferencije o budućnosti Europe sudjeluje trećina mladih i to onih od 16 do 25 godina.

Na sjednici su sudjelovali predsjednici i članovi nekoliko saborskih odbora, imenovani članovi i voditelj Predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj Ognjan Zlatev koji su u raspravi otvorili niz pitanja, kako onih koji proizlaze iz predstavljenih prioriteta rada Komisije za 2022. tako i onih koji se pojavljuju u radu Konferencije o budućnosti Europe, ali i cijelog niza drugih tema. Razgovaralo se o potrebi osiguranja vanjskih granica i sigurnosti Unije, iznalaženja načina zaustavljanja negativnih demografskih trendova u pojedinim dijelovima EU-a, jačanju socijalne Europe, osnaživanju ruralnih područja Unije, efikasnijem korištenju sredstava iz europskih fondova te snažnijoj borbi protiv nasilja nad ženama.

Na kraju sastanka Domagoj Hajduković pohvalio je najavljenu inicijativu da višejezična digitalna platforma koja se koristi u radu Konferencije o budućnosti Europe ostane trajan alat izravne komunikacije građana s europskim institucijama.

Dostava stajališta Republike Hrvatske

U skladu s Radnim programom za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2021. Odbor za europske poslove je u studenome proslijedio 8 stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a radnim tijelima Sabora radi donošenja mišljenja:

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Vijeća o uspostavi i funkcioniranju mehanizma evaluacije i praćenja za provjeru primjene schengenske pravne stečevine i stavljanju izvan snage Uredbe \(EU\) br. 1053/2013, COM\(2021\) 278](#) – D.E.U. br. 21/006;

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o primjeni općeg sustava carinskih povlastica i stavljanju izvan snage Uredbe \(EU\) br. 978/2012 Europskog parlamenta i Vijeća, COM\(2021\) 579](#) – D.E.U. br. 21/007;

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskim zelenim obveznicama, COM\(2021\) 391](#) – D.E.U. br. 21/008;

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Vijeća o restrukturiranju sustava Zajednice Unije za oporezivanje enerengeta i električne energije \(preinaka\) \(tekst značajan za EGP\), COM \(2021\) 563](#) – D.E.U. br. 21/009;

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva i stavljanju izvan snage Direktive 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća, COM\(2021\) 559](#) – D.E.U. br. 21/010;

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u pogledu obavješćivanja o neutralizaciji s obzirom na globalnu tržišno utemeljenu mjeru za operatore zrakoplova sa sjedištem u Uniji, COM\(2021\) 567](#) – D.E.U. br. 21/011;

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osiguravanju jednakih uvjeta za održivi zračni prijevoz, COM\(2021\) 561](#) – D.E.U. br. 21/012;

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi obnovljivih i niskougljičnih goriva u pomorskom prometu i izmjeni Direktive 2009/16/EZ, COM \(2021\) 562](#) – D.E.U. br. 21/013.

Aktivnosti radnih tijela

Odbor za poljoprivredu

Na 38. sjednici Odbora za poljoprivredu održanoj 3. studenoga članica Europskog revizorskog suda Ivana Maletić prezentirala je Godišnje izvješće Europskog revizorskog suda za 2020., kojom prilikom je istaknula važnost pravovremenog i efikasnog korištenja sredstava iz Fonda za oporavak i otpornost, a direktor prvog vijeća Europskog revizorskog suda za održivu uporabu prirodnih resursa Peter Welch govorio je o ulozi i značaju Zajedničke poljoprivredne politike u staroj i novoj finansijskoj perspektivi.

Na 40. tematskoj sjednici održanoj 11. studenoga Odbor za poljoprivredu raspravljao je o Dugoročnoj viziji Europske komisije za ruralna područja, koju je predstavila potpredsjednica i povjerenica Europske komisije za demokraciju i demografiju Dubravka Šuica.

Šuica je naglasila kako je izrada dokumenta rezultat timskog rada s povjerenikom za poljoprivredu i povjerenicom za ruralni razvoj Komisije, ali i sa samim građanima ruralnih područja koji su dali svoj doprinos. Istaknuta je kako ruralna područja EU-a predstavljaju gotovo 80 posto teritorija na kojem živi oko 130 milijuna ljudi, što je prepoznato kao veliki potencijal za razvoj kvalitetnog života ljudi, a to je po njezinim riječima upravo došlo do izražaja u ovim izazovnim vremenima. Dodala je i kako postoji svjesnost o negativnim demografskim trendovima, na što je nova Europska komisija posebno stavila naglasak, jer je prvi put u povijesti osnovala taj portfelj. U tom kontekstu spomenula je važan alat – Atlas demografije – interaktivnu platformu koja omogućava pristup velikom broju podataka i time praćenje demografskih trendova i utvrđivanje koja su ruralna područja pogodena različitim trendovima, a što može poslužiti u izradi politika.

Nadalje, naglasila je kako su prateći Ruralni pakt i Akcijski plan za ruralna područja predloženi s ciljem da ruralna područja postanu snažnija, povezana, otporna i prosperitetna te dodala kako je bit osnaživanja ruralnih područja da postanu atraktivnija za život od urbanih sredina.

Na kraju je ukratko predstavila Konferenciju o budućnosti Europe rekavši kako je intencija da Dugoročna vizija razvoja ruralnih područja bude sastavni bio Konferencije te pozvala sve građane da se svojim idejama uključe u njezin rad i time doprinesu nužnim promjenama i sudjeluju u kreiranju novih politika Europske unije.

U raspravi je posebno istaknuta potreba ulaganja dodatnih napora u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima čime bi se, kako je istaknuto, poboljšala i demografska slika tih krajeva. Naglašeno je da se kroz programe financiranja nepoljoprivrednih djelatnosti mogu generirati nova radna mjesta koja će privući ljude da ostanu živjeti na selu, ali i da dosele u ruralne krajeve.

Rečeno je kako je u planiranju razvoja seoskog područja važno realno procijeniti stvarne prirodne prednosti neke mikro lokacije i razvijati ono u čemu će se postići najbolji rezultati. Kako je naglašeno, primjerice za područje Baranje, trend iseljavanja mogao bi se zaustaviti dalnjnjem poticanjem razvoja ruralnog turizma, otvaranjem pogona za preradu mesa, posebno mesa divljači, otvaranjem pilana za preradu trupaca te uspostavom nužne infrastrukture koja osigurava jednake uvjete života u urbanim i ruralnim sredinama.

Na 41. tematskoj sjednici održanoj 25. studenoga u Šibeniku Odbor za poljoprivredu održao je tematsku sjednicu posvećenu Strategiji "od polja do stola" i kratkim lancima opskrbe hranom.

Sjednica je održana u okviru 4. Hrvatskog ruralnog parlamenta i 19. Sajma zdrave prehrane, ljekovitog bilja i zelenog poduzetništva, koji su se od 25. do 27. studenoga 2021. održavali u Šibeniku pod pokroviteljstvom Odbora za poljoprivredu.

O izazovima koje pred poljoprivrednike i gospodarstvo stavlja Strategija "od polja do stola" na sjednici je govorio voditelj odjela Perspektive politika Glavne uprave za poljoprivredu i ruralni razvoj Europske komisije Gijs Schilthuis. Strategija "od polja do stola" ima za cilj ubrzati prijelaz na održivi prehrambeni sustav. Postavljanje prehrambenih sustava na put održivosti donosi nove mogućnosti za poljoprivrednike i druge dionike u lancima vrijednosti hrane. Nove tehnologije, u kombinaciji s rastućom osviještenosti i potražnjom za održivom hranom, koristit će i potrošačima i proizvođačima. Zajednička poljoprivredna politika ostaje snažan instrument za osiguranje sigurnosti hrane, uz potporu prelaska na održive prehrambene sustave, rekao je Schilthuis.

U koronakrizi je dodatno iskazana potreba za kraćim lancima opskrbe zbog sigurnosti opskrbe hranom, koja je kvalitetna, svježa i domaća. U tom smjeru su formulirane reforme i investicije kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti koje uključuju 616 milijuna kuna vrijedna ulaganja u logističko distributivne centre za voće i povrće i 32 milijuna kuna vrijedno unaprjeđenje sustava doniranja hrane. Fokus je stavljen na jačanje produktivnosti, otpornosti i konkurentnosti domaćih proizvođača, uz uvažavanje zelene i digitalne ambicije. Hrvatska podržava klimatske ciljeve Europske unije te će ih na odgovarajući način ugraditi u svoj Strateški plan za razdoblje od 2023. do 2027., istaknula je ministrica poljoprivrede Marija Vučković.

U raspravi su se sudionici dotaknuli mnogih tema vezanih uz Strategiju "od polja do stola". O ograničenjima, mogućnostima i potrebama vezanim uz kratke lance opskrbe hranom u Hrvatskoj govorili su Snježana Tolić, potpredsjednica LEADER mreže Hrvatske i Vedran Kraljević, voditelj 19. Mediteranskog sajma zdrave prehrane, ljekovitog bilja i zelenog poduzetništva.

Mišljenja radnih tijela o stajalištu

Odbor za poljoprivredu je na 39. sjednici održanoj 9. studenoga raspravlja i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Nova strategija EU-a za šume do 2030., COM(2021) 572 – D.E.U. br. 20/031.

Odbor za financije i državni proračun je na 34. sjednici održanoj 25. studenoga raspravlja i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Vijeća o restrukturiranju sustava Zajednice Unije za oporezivanje energeta i električne energije (preinaka) (tekst značajan za EGP), COM (2021) 563 – D.E.U. br. 21/009.

Odbor za pomorstvo, promet i infrastrukturu je na 18. sjednici održanoj 30. studenoga raspravlja i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva i stavljajući izvan snage Direktive 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća, COM(2021) 559 – D.E.U. br. 21/010.

Odbor za obranu je na 15. sjednici održanoj 30. studenoga raspravlja i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Vijeća o uspostavi i funkcioniranju mehanizma evaluacije i praćenja za provjeru primjene schengenske pravne stečevine i stavljajući izvan snage Uredbe (EU) br. 1053/2013, COM(2021) 278 – D.E.U. br. 21/006.

Praćenje rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije

Sastanci Vijeća Europske unije

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije, Odbor za europske poslove dostavio je radnim tijelima Hrvatskoga sabora u studenome 13 stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije i videokonferencije ministara, u različitim sastavima:

- Stajalište Republike Hrvatske za 3822. sastanak Vijeća Europske unije (Ekonomski i financijski poslovi – ECOFIN), održan 9. studenoga, dostavljeno je Odboru za financije i državni proračun i Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3823. sastanak Vijeća Europske unije (Vanjski poslovi – FAC, trgovina), održan 11. studenoga, dostavljeno je Odboru za vanjsku politiku i Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3824. sastanak Vijeća Europske unije (Ekonomski i financijski poslovi – ECOFIN, proračun), održan 12. studenoga, dostavljeno je Odboru za financije i državni proračun;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3825. sastanak Vijeća Europske unije (Poljoprivreda i ribarstvo – AGRIFISH), održan 15. studenoga, dostavljeno je Odboru za poljoprivredu;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3826. sastanak Vijeća Europske unije (Vanjski poslovi – FAC), održan 15. studenoga, dostavljeno je Odboru za vanjsku politiku;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3826.D sastanak Vijeća Europske unije (Vanjski poslovi – FAC, obrana), održan 16. studenoga, dostavljeno je Odboru za vanjsku politiku i Odboru za obranu;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3827. sastanak Vijeća Europske unije (Opći poslovi – GAC, kohezija), održan 18. studenoga, dostavljeno je Odboru za europske poslove i Odboru za regionalni razvoj i fondove EU-a;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3828. sastanak Vijeća Europske unije (Vanjski poslovi – FAC, razvoj), održan 19. studenoga, dostavljeno je Odboru za vanjsku politiku;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3829. sastanak Vijeća Europske unije (Opći poslovi – GAC), održan 23. studenoga, dostavljeno je Odboru za europske poslove;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3830. sastanak Vijeća Europske unije (Konkurentnost – COMPET, unutarnje tržište i industrija), održan 25. studenoga, dostavljeno je Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3830. sastanak Vijeća Europske unije (Konkurentnost – COMPET, istraživanje), održan 25. studenoga, dostavljeno je Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3830-1. sastanak Vijeća Europske unije (Konkurentnost – COMPET, unutarnje tržište i industrija), održan 26. studenoga, dostavljeno je Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3831. sastanak Vijeća Europske unije (Obrazovanje, mlade, kulturu i sport – EYCS), održan 29. i 30. studenoga, dostavljeno je Odboru za obrazovanje, znanost i kulturu i Odboru za obitelj mlade i sport.

Usklađivanje zakonodavstva

Hrvatski sabor je u studenome donio 5 zakona usklađenih s pravom Europske unije:

PZE Br. prijedloga	Naziv akta	Saziv	Sjednica	Status	Rbr. čitanja	Vrsta postupka
PZE 148	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima	10	8	donesen	2.	redovni
PZE 188	Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o provedbi Uredbe (EU) 2017/2402 o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju, s Konačnim prijedlogom zakona	10	8	donesen	1. i 2.	hitni
PZE 197	Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti, s Konačnim prijedlogom zakona	10	8	donesen	1. i 2.	hitni
PZE 204	Prijedlog zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti, s Konačnim prijedlogom zakona	10	8	donesen	1. i 2.	hitni
PZE 205	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odvjetništvu, s Konačnim prijedlogom zakona	10	8	donesen	1. i 2.	hitni

Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenta Ugovora iz Lisabona, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte. Izravno dostavljeni akti objavljaju se dnevno na [mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora](#) s informacijama o oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i rokom za provjeru načela supsidijarnosti.

U razdoblju od 1. do 30. studenoga 2021. institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru ukupno 40 pravnih akata na hrvatskom jeziku, od toga 24 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 16 neobvezujućih pravnih akata.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije. U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu, a prijedlozi zakonodavnih akata koje Komisija objavljuje u okviru inicijativa iz godišnjih programa rada uz naziv akta sadrže i naziv inicijative iz koje proizlaze.

U studenome 2021. Hrvatski sabor nije zaprimio nijedan akt u zakonodavnom postupku.

Izbor izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata Europske unije

Institucije Europske unije neobvezujućim pravnim aktima kao što su preporuke i mišljenja, komunikacije, izvješća, rezolucije, deklaracije, zelene i bijele knjige definiraju i planiraju provedbu pojedinih politika Europske unije i omogućuju državama članicama odgovarajuću pripremu sudjelovanja u zakonodavnim postupcima.

Od izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata izdvajamo:

Komunikacija Plan za nepredvidive situacije za osiguravanje opskrbe hranom i sigurnosti opskrbe hranom, [COM\(2021\) 689](#)

Nakon krize uzrokovane bolešću Covid-19 i u skladu s najavama iz strategije „od polja do stola”, Unija namjerava pojačati koordinaciju na europskoj razini kako bi se pobrinula da se građani tijekom kriza ne suočavaju s nestaćima hrane. U ovoj Komunikaciji – Planu potvrđuje se opća otpornost lanca opskrbe hranom u Uniji, utvrđuju se postojeći nedostaci te se predlažu mjere za poboljšanje pripravnosti na razini Unije. U tu će svrhu Komisija uspostaviti Europski mehanizam za pripravnost i odgovor na krize u području sigurnosti opskrbe hranom (EFSCM), skupinu stručnjaka iz lanca opskrbe hranom kojom će koordinirati Komisija radi razmjene podataka, primjera iz prakse i jačanja koordinacije.

Kriza izazvana pandemijom bolesti Covid-19 pokazala je otpornost poljoprivrednog, ribarstvenog, akvakulturnog i prehrambenog sektora jer zdravstvena kriza nije dovela i do krize u pogledu sigurnosti opskrbe hranom. Europska unija je te sektore podržala poduzimanjem [izvanrednih mјera](#). Primjerice, zajedničkom poljoprivrednom politikom (ZPP) i zajedničkom ribarstvenom politikom (ZRP) pruženi su alati za suzbijanje tržišnih neravnoteža ili problema proizvodača s likvidnošću. Nadalje, kako bi se osiguralo kretanje robe i ključnih radnika na jedinstvenom tržištu, Komisija je uspostavila zelene trake i objavila smjernice kojima je omogućena bliska koordinacija među državama članicama u svrhu neometanog prelaska granica.

S obzirom na sve veći utjecaj klimatskih promjena i uništavanja okoliša na proizvodnju hrane te na rizike povezane s javnim zdravljem, kiberprijetnjama ili geopolitičkim promjenama koje ugrožavaju funkcioniranje lanca opskrbe hranom, krizni plan Unije za opskrbu hranom i sigurnost opskrbe hranom nikad nije bio važniji.

Taj krizni plan ključan je za poboljšanje pripravnosti Unije, a temelji se na suradnji svih javnih i privatnih sudionika u lancu opskrbe hranom. U privatnom sektoru to uključuje, primjerice, poljoprivrednike, ribare, proizvođače u akvakulturi, prerađivače hrane, trgovce na veliko i malo te prijevoznike i logističare. U provedbi tog plana vrlo će važna biti i tijela EU-a te nacionalna i regionalna tijela.

Plan će se provoditi u okviru Europskog mehanizma za pripravnost i odgovor na krize u području sigurnosti opskrbe hranom (EFSCM), koji će pokrenuti Komisija. EFSCM će se oslanjati na skupinu stručnjaka koju će činiti predstavnici država članica i nekih trećih zemalja te akteri iz svih faza prehrambenog lanca, a njegovo funkcioniranje bit će uređeno skupom pravila i postupaka. Skupina će se sastajati periodično, a u slučaju krize u vrlo kratkom roku i onoliko često koliko to bude potrebno.

Usredotočit će se na posebne aktivnosti i skup mjera koji će se provesti negdje od sredine 2022. do 2024.:

- predviđanje, procjena rizika i praćenje: poboljšati pripravnost korištenjem dostupnih podataka (uključujući podatke o vremenu, klimi, tržištima); dodatno analizirati slabosti i ključnu infrastrukturu lanca opskrbe hranom,
- koordinacija, suradnja i komunikacija: razmjenjivati informacije, primjere najbolje prakse i nacionalne krizne planove; izraditi preporuke za suočavanje s krizama; uspostaviti koordinaciju i suradnju Unije s međunarodnom zajednicom.

Iz Europskog parlamenta

Tzv. mini-plenarna sjednica Europskog parlamenta održana je 10. i 11. studenoga u Bruxellesu. Zbog pogoršanja epidemiološke situacije druga sjednica u studenome održana je u Strasbourg, uz primjenu hibridnog modela koji zastupnicima omogućava sudjelovanje u plenarnim raspravama i putem video veze iz informativnih ureda Europskog parlamenta u državama članicama Europske unije. Glasovanje se odvijalo putem elektroničke pošte. U nastavku se donose naglasci odabranih rasprava i usvojenih rezolucija.

Glavni naglasci plenarne sjednice Europskog parlamenta, Bruxelles, 10. – 11. studenoga 2021.

Situacija na granici Europske unije i Bjelarusa

Sjednica je započela [raspravom](#) o izbijanju humanitarne krize na granici Europske unije i Bjelarusa, osobito u Poljskoj, u kojoj je sudjelovao visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Josep Borrell.

Visoki predstavnik Borrell svoju je intervenciju započeo konstatacijom kako je „jasno da bjelaruske vlasti koriste osobe kao oruđe u političke svrhe te im daju lažna očekivanja i dovode ih u situaciju ekstremne ranjivosti“. Informirao je da Europska unija trenutačno ulaže velike diplomatske napore zajedno s državama podrijetla kako bi se pronašla rješenja i zaustavio daljnji dolazak migranata. Istodobno je naglasio da bjelaruske vlasti moraju pružiti humanitarnu pomoć osobama koje su sada blokirane u bjelarskom graničnom području, među ostalim omogućavanjem pristupa humanitarnim organizacijama u regiji i otvaranjem humanitarnih koridora, i nadodao kako ove osobe ne mogu prijeći granicu EU-a silom, niti mogu ostati u bjelarskom pograničnom prostoru zauvijek.

Kako bi se riješila ova situacija, a imajući u vidu [Zaključke](#) sastanka Europskog vijeća u listopadu 2021., Borrell je najavio raspravu na Vijeću za vanjske poslove o proširenju opsega [postojećeg režima sankcija EU-a prema Bjelarusu](#), odnosno o usvajanju novog, petog paketa mjera ograničavanja koji će uključivati odgovorne za doprinos krizi koja je u tijeku na vanjskim granicama EU-a. Ujedno je podcertao kako trenutačna kriza na istočnoj vanjskoj granici EU-a ne bi trebala odvratiti pozornost EU-a od njenog „stvarnog uzročnika“, odnosno Lukašenkovog režima koji kontinuirano i sustavno krši ljudska prava. U tom kontekstu istaknuo je potrebu za promoviranjem međunarodnog mehanizma odgovornosti kao i za razmatranjem mogućnosti mobilizacije okvira Ujedinjenih naroda za suočavanje s ovom krizom.

Tijekom rasprave svi zastupnici izrazili su duboku zabrinutost zbog krize koja se trenutačno odvija na poljsko-bjelarskoj granici i pozvali na čvrst, ujedinjen odgovor EU-a na „nehumanu instrumentalizaciju migranata koju provodi bjelarski režim.“ Pojedini zastupnici izrazili su zabrinutost zbog sve lošije humanitarne situacije na granici između Poljske i Bjelarusa i pozvali poljske vlasti da se suzdrže od prisilnog vraćanja migranata u Bjelarus te da prihvate pomoć agencija EU-a u rješavanju ove humanitarne situacije.

U izlaganjima zastupnika bila je zamjetna podjela mišljenja između desnice i ljevice oko ideje izgradnje ograde, korištenjem sredstava EU-a, na granici Bjelarusa i Poljske kako bi se zaštitala vanjska granica Unije od nezakonitih prelazaka i hibridnih napada. Neki su zastupnici naglasili potrebu za pojačanim sankcijama EU-a protiv Bjelarusa, naglašavajući pritom ulogu ruske vlade u aktualnoj krizi i pozivajući na dijalog s Moskvom kako bi se pronašla rješenja.

Migracije

Agencija Europske unije za azil

Pet godina od objave zakonodavnog prijedloga, Europski parlament je u redovnom zakonodavnom postupku u prvom čitanju usvojio svoje [stajalište](#) radi donošenja Uredbe EP-a i Vijeća o Agenciji Europske unije za azil i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 439/2010, [COM \(2016\) 271](#), koja nadograđuje postojeći mandat, odnosno proširuje ovlasti Europskog potpornog ureda za azil (EASO), koji je operativan od 2011. i sa sjedištem u Valletti na Malti. Nova agencija imat će pojačane operativne i tehničke ovlasti za olakšavanje suradnje među državama članicama i doprinos približavanju standarda azila.

Obraćanje visokog povjerenika UN-a za izbjeglice Filippa Grandija

Visoki povjerenik UN-a za izbjeglice [Filippo Grandi](#) obratio se EP-u povodom 70. obljetnice [Ženevske konvencije o statusu izbjeglica](#). U svom se izlaganju usredotočio na provedbu Ženevske konvencije iz 1951., aktualna pitanja koja se odnose na humanitarnu situaciju izbjeglica i raseljenih osoba te međunarodnu suradnju. Naglasio je kontinuiranu važnost poštivanja i primjene Konvencije i upozorio da bi tekuće humanitarne krize u Etiopiji, regiji Sahela i Afganistanu mogle brzo eskalirati, s globalnim posljedicama. Također je ukazao na sve veći utjecaj raseljavanja uzrokovanih klimom. Države članice EU-a pozvao je na suradnju u cilju rješavanja situacije na granici Poljske i Bjelarusa kao i da se suzdrže od „impulzivnih akcija“. Izrazio je zabrinutost zbog „praksi nekih država članica“, nadodavši kako trenutačni izazovi ne opravdavaju reakcije poput nasilnog odbijanja ili izgradnje ograda. Nadalje, države članice pozvao je da pojačaju svoje doprinose za preseljenje, ali i povećaju potporu državama porijekla migranata kroz razne finansijske programe i programe za izgradnju mira. Podsjetio je kako je prema podacima UNHCR-a na kraju 2020. više od 80 milijuna osoba bilo prisiljeno napustiti svoje domove, uključujući gotovo 26,4 milijuna izbjeglica.

U osvrta na izlaganje visokog povjerenika Grandija zastupnici iz redova ljevice, zelenih i liberala bili su mahom suglasni s njegovim gledištima, a pojedini su se i snažno usprotivili ideji „zatvaranja Europe“ kao i izgradnje zidova kojom se prema njihovu mišljenju narušava temeljno pravo na azil. Zastupnici desnog centra bili su suglasni s potrebom da svaka država članica dade svoj doprinos [Globalnom sporazumu o migracijama](#), a pojedini su ukazali na potrebu za boljim i jasnijim razlučivanjem ekonomskih migranata od izbjeglica, budući da pojedini ekonomski migranti zloupotrebljavaju mehanizme azila.

Statut i financiranje europskih političkih stranaka i zaklada

Donesena je [rezolucija](#) o primjeni [Uredbe \(EU, Euratom\) br. 1141/2014 o statutu i financiranju europskih političkih stranaka i europskih političkih zaklada](#), u kojoj Europski parlament iznosi ocjenu primjene Uredbe od početka njene provedbe 2018., utvrđuje probleme te iznosi prijedloge za poboljšanja.

U skladu s odredbama članka 38. Uredbe, Europski parlament treba do 31. prosinca 2021. provesti ocjenu primjene Uredbe, dok Europska komisija u roku od najviše šest mjeseci nakon objavljivanja izvješća EP-a treba predstaviti izvješće o primjeni Uredbe u kojemu će se posebna pozornost pridati učincima u pogledu položaja malih europskih političkih stranaka i europskih političkih zaklada te će mu, prema potrebi, biti priložen zakonodavni prijedlog izmjene Uredbe.

Europski parlament potvrđuje da je Uredbom poboljšan status europskih političkih stranaka i europskih političkih zaklada u usporedbi s prethodnim pravnim, a posebno priznavanjem pravne osobnosti ovih subjekata u Uniji i osnivanjem neovisnog [Tijela za europske političke stranke i zaklade](#).

Utvrđeni nedostaci i prijedlozi za poboljšanja:

- **logotip europske političke stranke:** velika većina nacionalnih stranaka članica ne provodi ispravno zahtjeve iz Uredbe da na svojim internetskim stranicama jasno i na korisnicima prilagođen način prikažu logotip, politički program i poveznicu na internetske stranice europske stranke kojoj su pridružene (samo 15 % njih prikazuje logotip na jasan način prilagođen korisnicima); u tom smislu Europski parlament poziva Europsku komisiju da pruži jasne zahtjeve i detaljne smjernice o vidljivosti europske političke stranke kojoj se (nacionalna ili regionalna stranka) pridružuje kako bi se zajamčila provedba članka 18. stavka 2. točke (a) Uredbe;
- **financiranje:** Europski parlament traži da se europskim političkim strankama i zakladama ukine obveza podnošenja godišnjih finansijskih izvještaja na temelju međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, uz općeprihvaćena računovodstvena načela; poziva se na uspostavu jasnog skupa pravila i uvjeta za aktivnosti u pogledu europskih pitanja koje zajednički organiziraju i sufinanciraju europske političke stranke i nacionalne stranke članice, kao i na sastavljanje jasnih odredbi za aktivnosti koje se provode zajedno s većim međunarodnim organizacijama i partnerima izvan EU-a; poziva na ukidanje zabrane financiranja kampanja za referendume kako bi se europskim političkim strankama omogućilo financiranje kampanja za referendume povezanih s provedbom UFEU-a ili UFEU-a; podržava se stvaranje dodatnih kategorija prihoda kako bi se obuhvatili svi izvori prihoda političkih stranaka i političkih zaklada, a ne samo doprinosi i donacije; zalaže se za smanjenje potrebne stope vlastitih sredstava za političke stranke na 5 %, umjesto sadašnjih 10 %, kako bi se uskladila sa stopom koja se primjenjuje na zaklade;
- **članstvo:** Europski parlament ustraje u tome da se priznaju različite kategorije članstva za stranke, zaklade i istraživačka partnerstva sa zakladama, da se dopusti pripadnost članova iz država članica Vijeća Europe i drugih europskih država, da se za zaklade osnuje kategorija istraživačkih partnera te da europske političke stranke i zaklade budu ovlaštene zakonito prikupljati članarine na temelju općeg redoslijeda doprinosa koji se jednako primjenjuje na sve njihove članove; naglašava se potreba za definicijom članova kako bi se postigla pravna sigurnost u pogledu različitih vrsta članstva, odnosa članova s europskom političkom strankom kojoj pripadaju i zahtjeva koje moraju ispuniti te se predlaže da se područje primjene zabrane članstva u više stranaka proširi na zastupnike u nacionalnim i regionalnim parlamentima i članove skupština;
- **Tijelo za europske političke stranke i zaklade** ima ograničene ovlasti u pogledu provjere krši li određena europska politička stranka ili zaklada zajedničke vrijednosti EU-a te stoga Europski parlament poziva na jačanje ustroja Tijela kako bi moglo bolje nadzirati sve kriterije utvrđene u Uredbi.

Europski parlament ustraje u tome da europske političke stranke i njihovi članovi moraju imati demokratsku strukturu i poštovati vrijednosti na kojima se Unija temelji. Europsku komisiju se potiče da preispita Uredbu u cilju ažuriranja pravila o registraciji, financiranju, političkim i izbornim kampanjama i članstvu kako bi europske političke stranke postale predstavnice građana u politici i donošenju politika EU-a te kako bi se građani EU-a približili donošenju odluka EU-a.

Prema dostupnim informacijama na [mrežnim stranicama](#) Tijela za europske političke stranke i zaklade u Europskoj uniji trenutno djeluje 10 europskih političkih stranaka.

Jačanje demokracije te slobode i pluralizma medija u Europskoj uniji

Usvojena je nezakonodavna [rezolucija](#) o jačanju demokracije te slobode i pluralizma medija u EU-u: neprikladna upotreba mjera građanskog i kaznenog prava za ušutkavanje novinara, nevladinih organizacija i civilnog društva, u kojoj Europski parlament naglašava kako su strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja (Strategic Lawsuits Against Public Participation – SLAPP) često neutemeljene ili se temelje na pretjeranim i često zlonamjernim tvrdnjama te se pokreću radi, između ostaloga, zastrašivanja i profesionalnog diskreditiranja, pri čemu je krajnji cilj ucjenjivanje i prisiljavanje tuženika na šutnju samim sudskim postupkom. Istoče se da SLAPP potkopavaju vrijednosti i pravosudni sustav EU-a, a imaju i znatan odvraćajući učinak, što često dovodi do autocenzure i manjeg sudjelovanja u demokratskom životu. Također, SLAPP-ovi su posebno zabrinjavajući ako se financiraju izravno ili neizravno iz državnih proračuna.

Europski parlament izražava žaljenje zbog toga što ni u jednoj državi članici dosad nije uvedeno ciljano zakonodavstvo za pružanje zaštite od SLAPP-a te poziva Europsku komisiju da analizira najbolje prakse za suzbijanje SLAPP-a koje se trenutačno primjenjuju izvan EU-a i koje bi mogle poslužiti kao nadahnuće za zakonodavne i nezakonodavne mjere Unije u ovom području.

Nadalje, Europsku komisiju se poziva na predstavljanje zakonodavne mjere kojom se štiti uloga žrtava SLAPP-a u sprječavanju, prijavljivanju i osuđivanju povreda prava Unije, kao i u jamčenju pravilnog funkciranja unutarnjeg tržišta i potpunog poštovanja temeljnih prava. Također, naglašava se potreba za stabilnim fondom za potporu žrtvama SLAPP-a te se predlažu sankcije za podnositelje zahtjeva.

Zaključno, Europski parlament poziva Europsku komisiju da u okviru godišnjeg mehanizma za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava pojača redoviti, uključivi i strukturirani dijalog s nacionalnim tijelima i ostalim dionicima radi zaštite i potpore novinarima i drugim predstavnicima civilnog društva kojima prijeti rizik od SLAPP-ova, kaznenog progona ili uzinemiravanja.

Ostale teme

Odnosi Europske unije i Sjedinjenih Američkih Država (SAD)

Izvršni potpredsjednik Europske komisije Valdis Dombrovskis podnio je izvješće o rezultatima [inauguralnog sastanka Vijeća za trgovinu i tehnologiju EU-a i SAD-a](#) (TTC) koji se održao 29. rujna 2021. u Pittsburghu. TTC je osnovan u lipnju 2021., a cilj mu je olakšati trgovinu, proširiti ulaganja, razviti kompatibilne standarde, potaknuti inovacije i ojačati tehnološko i industrijsko vodstvo dvaju partnera.

Objavljivanje informacija o porezu na dobit određenih poduzeća i podružnica

Europski parlament je u redovnom zakonodavnom postupku u drugom čitanju [usvojio](#) stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja Direktive EP-a i Vijeća o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja informacija o porezu na dobit određenih poduzeća i podružnica, [COM \(2016\) 198](#), prema kojoj će multinacionalna poduzeća trebati javno objavljivati iznose poreza koji plaćaju u svakoj državi članici.

Dodjela nagrada „Europski građanin“ za 2020. i 2021. godinu

Sjednici je prethodila, 9. studenoga 2021., [dodjela nagrada „Europski građanin“ za 2020. i 2021. godinu](#). Dobitnici nagrade iz Hrvatske su za 2020. godinu kampanja Boranka, Saveza izviđača Hrvatske, inicijativa pošumljavanja opožarenih područja, a za 2021. NeuroSplit – sekcija za neuroznanost, udruženje studenata Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, za transnacionalni projekt „With One Dream United“.

Glavni naglasci plenarne sjednice Europskoga parlamenta, Strasbourg, 22. – 25. studenoga 2021.

Proračun Europske unije za 2022.

U skladu s [proračunskim postupkom](#), Europski parlament je [prihvatio zajednički nacrt općeg proračuna EU-a za finansijsku godinu 2022.](#) o kojemu su Europski parlament i Vijeće [postigli dogovor](#) 16. studenoga 2021. Ukupna sredstva za preuzimanje obveza iznose 169,5 milijardi eura, a za plaćanja 170,6 milijardi eura. U proračunu za sljedeću godinu snažno su zastupljeni glavni prioriteti EU-a: gospodarski oporavak, borba protiv klimatskih promjena te zelena i digitalna tranzicija. Ujedno su usvojena dva nacrta izmjene proračuna EU-a za finansijsku godinu 2021. – [br. 5/2021](#) koja za cilj ima osigurati nastavak pružanja potpore najugroženijim izbjeglicama u Turskoj uslijed krize u Siriji i [br. 6/2021](#) čija je svrha osigurati dodatna odobrena sredstva za ubrzanje cijepljenja na svjetskoj razini, pokrivanje aktivacija u okviru Mechanizma Unije za civilnu zaštitu i rashoda koji proizlaze iz vanjskih sporazuma o ribarstvu te određene prilagodbe rashoda i prihoda.

Zajednička poljoprivredna politika

Nakon što su u lipnju 2021. u okviru međuinstitucijskih pregovora (trijalog) pregovarači EP-a i Vijeća postigli [privremeni dogovor](#) o trima uredbama koje čine paket reformi Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP), zastupnici su dali zeleno svjetlo za novi zakonodavni okvir čiji je cilj uskladiti ZPP s obvezama EU-a u području okoliša i klime. Novim zakonodavnim okvirom ZPP-a ojačat će se europski poljoprivredno-prehrambeni sustav kako bi postao održiviji i pravedniji za sve. Njime se predviđa modernizirana ZPP kojom se podupire prelazak na zeleniju i klimatski prihvatljiviju poljoprivrodu, povećava poštovanje socijalnih i radničkih prava te osigurava daljnja konkurentnost poljoprivrednika. Reforma će stupiti na snagu 2023.

Konkretno, Europski parlament je u redovnom zakonodavnom postupku, u prvom čitanju, usvojio stajališta o sljedećim zakonodavnim prijedlozima:

- [Prijedlog uredbe](#) EP-a i Vijeća o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (tzv. Uredba o strateškim planovima u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1305/2013 EP-a i Vijeća i Uredbe (EU) br. 1307-/2013 EP-a i Vijeća, [COM\(2018\) 392](#),
- [Prijedlog uredbe](#) EP-a i Vijeća o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013, [COM\(2018\) 393](#),
- [Prijedlog uredbe](#) EP-a i Vijeća o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina, (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivrodu u najudaljenijim regijama Unije i (EU) br. 229/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivrodu u korist manjih egejskih otoka, [COM\(2018\) 394](#).

Radi se o prijedlozima zakonodavnih akata iz poglavљa III. „PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ“, stavka 8. „Poljoprivredna i pomorska politika“ VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.

Također, u redovnom zakonodavnom postupku, u prvom čitanju, usvojeno je [stajalište EP-a](#) o Prijedlogu uredbe o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1091 u vezi s doprinosom Unije za integriranu statistiku na razini poljoprivrednih gospodarstava u skladu s VFO-om za razdoblje 2021. – 2027., [COM\(2021\) 477](#).

Covid-19

Sjednica je započela [raspravom](#) o koordinaciji mjera država članica s obzirom na rast broja slučajeva bolesti Covid-19 u EU-u u kojoj je sudjelovala povjerenica Europske komisije za zdravlje i sigurnost hrane Stella Kyriakides koja je istaknula kako je cijepljenje najučinkovitije sredstvo koje EU ima na raspolaganju kako bi zaštitila građane od zaraze. Naglasila je kako se, čak i uz dominantnu varijantu Delta koja se puno brže prenosi, smrtni slučajevi sprječavaju zahvaljujući učinkovitim cjepivima odobrenim za uporabu u EU-u. Konstatirala je kako je EU trenutačno suočena s novim valom pandemije koji uglavnom pokreću necijepljene osobe te je naglasila potrebu za snažnjim kampanjama protiv dezinformacija vezanih za cjepiva. Imajući u vidu restriktivne mjere koje države članice ponovno uvode oslanjajući se na „EU digitalnu COVID potvrdu“, istaknula je uspjeh potvrde, ne samo u kontekstu ponovnog otvaranja EU-a i ponovnog pokretanja europskog gospodarstava, već i kao primjer uspješne suradnje između država članica i Europske komisije koja je rezultirala najvećim interoperabilnim digitalnim sustavom Covid potvrda u svijetu. Informirala je kako Europska komisija 25. studenoga 2021. predstavlja [ažurirana pravila](#) o koordinaciji sigurnog i slobodnog kretanja u EU-u koja su donesena kao odgovor na pandemiju Covida-19. Zaključno je pozvala na brzo postizanje dogovora o zakonodavnim prijedlozima usmjerenima na izgradnju [europske zdravstvene unije](#).

Uvodno u [raspravu](#) na temu „Uloga EU-a u borbi protiv pandemije bolesti Covid-19: kako procijepiti svijet“ zastupnicima su se obratili supredsjedateljica COVAX Vijeća (COVID-19 Vaccines Global Access – COVAX; COVAX je globalna inicijativa usmjerena na pravičan pristup cjepivima protiv Covida-19 koju predvode Gavi, Savez za cjepivo, Svjetska zdravstvena organizacija i Koalicija za inovacije spremnosti na epidemiju, op.a.) Chrysoula Zacharopoulou, u ime Vijeća EU-a slovenski ministar vanjskih poslova (mvp) Anže Logar i povjerenica Kyriakides, koji su redom naglasili učinkovitost cjepiva protiv Covida-19 i podigli potrebu za dodatnim naporima kako bi se povećala procijepljenost na globalnoj razini, s čime su bili suglasni i zastupnici koji su pozvali Europsku komisiju i države članice da učine više u okviru promicanja cijepljenja na globalnoj razini te su naglasili da države članice trebaju ispuniti svoja obećanja. Kao i u prethodnoj raspravi, istaknuta je potreba za većom transparentnosti kao i pojačanim naporima u borbi protiv dezinformacija i neodlučnosti u svezi cijepljenja.

U sklopu sjednice usvojena je nezakonodavna [rezolucija](#) o farmaceutskoj strategiji za Europu u kojoj Europski parlament poziva na donošenje nacionalnih i europskih mjera kako bi se uklonile razlike u pristupu visokokvalitetnim zdravstvenim uslugama i zajamčilo pravo pacijenata na univerzalan, cjenovno pristupačan, djelotvoran, siguran i pravodoban pristup osnovnim i inovativnim lijekovima. Ujedno se naglašava kako je s geostrateškog stajališta nužno da EU ponovno uspostavi svoju neovisnost u zdravstvenoj skrbi i svoju potrebu za raznovrsnim lancem opskrbe kako bi osigurala brzu i učinkovitu opskrbu lijekovima i svom potrebnom medicinskom opremom i proizvodima po pristupačnim cijenama.

Situacija u Bosni i Hercegovini

U [raspravi](#) o situaciji u Bosni i Hercegovini (BiH) u kojoj su sudjelovali slovenski mvp Anže Logar i izvršni potpredsjednik EK Valdis Dombrovskis zastupnici su izrazili snažnu potporu teritorijalnoj cjelovitosti i suverenitetu BiH.

Logar je uvodno naglasio dugogodišnju i nedvosmislenu predanost Vijeća europskoj perspektivi BiH kao jedinstvene, ujedinjene i suverene zemlje. Informirao je kako je [Vijeće za vanjske poslove](#) (FAC) 15. studenoga 2021. održalo raspravu o BiH. Države članice dijele zabrinutost zbog političke situacije u BiH. Vijeće duboko žali zbog dugotrajne političke krize u zemlji i osuđuje blokadu državnih institucija. U ime Vijeća Logar je pozvao sve političke čelnike u BiH da se odreknu provokativne retorike i djelovanja koja izaziva podjele, uključujući dovođenje u pitanje teritorijalnog integriteta zemlje.

Također, politički čelnici u BiH trebaju prioritetno prevladati zastoj i vratiti fokus na zajedničke napore kako bi krenuli naprijed u reformama, a osobito u pogledu 14 ključnih prioriteta utvrđenih u mišljenju Europske komisije o zahtjevu BiH za članstvo u EU-u. U ime Vijeća Logar je izrazio žaljenje jer Ustav BiH i dalje nije usklađen s Europskom konvencijom o ljudskim pravima, prema presudi Europskog suda za ljudska prava (ESLjP) u predmetima Seđić, Finci i drugim predmetima, i pozvao na uključiv proces izborne reforme koji bi eliminirao sve oblike nejednakosti i diskriminacije u izbornom procesu. To bi trebalo biti učinjeno kroz istinski dijalog i u skladu s europskim standardima. S tim u vezi, Vijeće naglašava da politički akteri u BiH ne bi trebali poduzimati nikakve zakonodavne ili političke korake koji bi otežali provedbu presuda ESLjP u predmetima Seđić, Finci i srodnim predmetima. BiH je pozvao na odlučnu provedbu ostalih ključnih prioriteta, posebno jačanje vladavine prava i neovisnosti i integriteta pravosuđa, kao i borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala. Izrazio je žaljenje zbog oštrog pada stope usklađenosti BiH sa Zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom i pozvao BiH da preokrene ovaj negativni trend. Zaključno je pozdravio nedavno produženje mandata operacije EUFOR Althea.

Dombrovskis je, također, ponovio nedvosmislenu predanost Europske komisije europskoj perspektivi BiH kao jedinstvene, ujedinjene i suverene zemlje, naglasivši kako nedavno usvojena Uredba Vijeća sigurnosti UN-a kojom se obnavlja mandat operacije EUFOR Althea potvrđuje opredijeljenost EU-a da podrži BiH u održavanju sigurnog okruženja. Ponovio je i potporu EU-a za nastavak konstruktivnog dijaloga te poštivanje i zaštitu državnih institucija u BiH, nadodavši kako bi politički čelnici u BiH trebali zajedno raditi na ispunjavanju 14 ključnih prioriteta iz mišljenja EK, a kako bi zemlja ostvarila napredak prema članstvu u EU. Podertao je nužnost osiguravanja nesmetanog funkcioniranja državnih institucija kako bi BiH mogla koristiti programe i fondove EU-a, uključujući Gospodarski i investicijski plan za zapadni Balkan. Zaključno je istaknuo kako će EU nastaviti pomno pratiti situaciju u BiH, koju je ocijenio zabrinjavajućom, te poduzimati napore usmjerene na promicanje dijaloga i ponovno fokusiranje na reforme koje će omogućiti BiH napredak u europskom integracijskom procesu.

Situacija u Bjelarusu

U [raspravi](#) o kontinuiranoj geopolitičkoj i humanitarnoj krizi na granici EU-a i Bjelarusa sudjelovali su slovenski mvp Anže Logar i potpredsjednik Europske komisije nadležan za promicanje europskog načina života Margaritis Schinas.

Logar se osvrnuo na [sankcije protiv Bjelarusa](#) koje EU postupno uvodi od listopada 2020., kao odgovor na prijevaru na predsjedničkim izborima održanim u kolovozu 2020., dugotrajnu represiju nad oporbom i novinarima te zbog prisilnog prizemljenja leta Ryanaira. Istaknuo je kako predsjednik Lukašenko pokušava potkopati odlučnost EU-a u provođenju sankcija kreiranjem i instrumentaliziranjem migracijskih tokova. Velik broj osoba namamljen je iz trećih zemalja u Minsk te potom prebačen na vanjske granice EU-a uz obećanje ulaska u Uniju, a situacija je dodatno eskalirala početkom studenoga 2021. Zaključno je podsjetio kako je [Zaključcima](#) Europskog vijeća iz listopada 2021. najavljeno da da će EU nastaviti suzbijati aktualni hibridni napad bjeloruskog režima, među ostalim donošenjem dodatnih mjera ograničavanja protiv osoba i pravnih subjekata.

Schinas je istaknuo kako okolnosti iziskuju hitnost europskog kolektivnog odgovora. Samo ove godine spriječeno je više od 40 000 ponovljenih pokušaja prelaska istočnih granica EU-a. Trenutno se blizu granice nalazi više od 2 000 osoba, a procjenjuje se da ih je još 15 000 „nasukano“ u Bjelorusiji. Djelovanje Bjelarusa predstavlja stvarnu prijetnju kontroli vanjskih granica i sigurnosti EU-a. Radi se o odlučnom pokušaju stvaranja stalne i dugotrajne krize kao dijela širih, koordiniranih napora da se destabilizira EU, testirajući europsko jedinstvo i odlučnost, naglasio je Schinas, te je u nastavku predstavio glavne segmente europskog kolektivnog odgovora na humanitarnu krizu na poljsko-bjeloruskoj granici, od pružanja finansijske pomoći humanitarnim organizacijama na terenu, donošenja restriktivnih mjera, do pružanja pune potpore najugroženijim državama članicama.

Naglasio je kako Bjelarus snosi primarnu odgovornost za rješavanje ove krize, dodavši kako je Bjelarus obavezana Ženevskom konvencijom te stoga mora osigurati odgovarajuću zaštitu izbjeglica koje je pozvala na svoj teritorij i u potpunosti surađivati s UNHCR-om. Također, EU je pojačala napore u zemljama porijekla kako bi se ugasile tranzitne rute koje kriju malići koriste za dovođenje migranata na bjelarsku granicu, a glavni prioritet sada je povratak. Također, istaknuo je važnost nastavka rada na razotkrivanju organiziranih dezinformacija i manipulacije informacijama od strane bjelarskih i ruskih medija. Zaključno je informirao kako su, kao dio ujedinjenog odgovora EU-a na instrumentalizaciju ljudi na vanjskim granicama EU-a s Bjelarusom pod pokroviteljstvom te države, EK i visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku 23. studenoga 2021. predložili [mjere](#) za sprječavanje i ograničavanje aktivnosti prijevoznika koji sudjeluju ili pomažu u trgovini ljudima ili kriju maliću ljudi u EU. Kao dvije glavne lekcije naučene iz ove izvanredne krize Schinas je istaknuo (i) EU je nezaustavljiva kada djeluje kao Tim Europa i (ii) EU je puno učinkovitija u ovakvim situacijama kada koristi alate i instrumente utemeljene na pravu EU-a.

U okviru [svečane sjednice](#) zastupnicima se obratila bjelarska oporbena čelnica Svjetlana Tihanovskaja, dobitnica [Nagrade Saharov za slobodu mišljenja](#) za 2020. godinu, koja se osvrnula na kontinuiranu represiju Lukašenkovog režima protiv neistomišljenika te naglasila potrebu za konkretnom akcijom EU-a, izrazivši mišljenje kako bi EU trebala koordinirati sankcije protiv režima s SAD-om i Ujedinjenom Kraljevinom kako bi one bile „učinkovite, a ne samo simbolične“. Također, Europsku uniju je pozvala na pružanje daljnje potpore u rješavanju trenutačne krize s migrantima na granici EU-a i Bjelarska.

Ostale teme

Ishod Konferencije UN-a o klimatskim promjenama (COP26)

Zastupnici su s izvršnim potpredsjednikom Europske komisije Fransom Timmermansom [razmjenili mišljenja](#) o [Sporazumu o klimi](#) postignutom na konferenciji COP26 u Glasgowu 13. studenoga 2021. Timmermans je istaknuo doprinos EU-a postizanju napretka na COP26 kojim su „ciljevi Pariškog sporazuma održani na životu“. Ostvarena su sva tri cilja koja je Europska komisija postavila na početku konferencije: preuzete su obveze za smanjenje emisija kako bi se zadržala granica globalnog zatopljenja na 1,5 stupnjeva Celzija, postignut je cilj od 100 milijardi dolara godišnje za financiranje klimatskih promjena za zemlje u razvoju i ranjive zemlje te je postignut dogovor o pravilniku Pariškog sporazuma (detaljnije informacije dostupne su [ovdje](#)). Timmermans je također pozvao na donošenje zakonodavnih akata u okviru „Paketa za cilj od 55“ prije konferencije COP27 koja će se održati krajem 2022., a kako bi se nastavilo demonstrirati europsko vodstvo u borbi protiv klimatskih promjena. Zastupnici su ocijenili rezultate COP26-a kao važan korak naprijed u borbi protiv klimatskih promjena, no ujedno su podcrtali potrebu za žurnim djelovanjem na globalnoj razini kako bi se zatopljenje ograničilo na 1,5 stupnjeva Celzija.

Obilježavanje 30. godišnjice Dana sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje

Na inicijativu predsjednika Kluba zastupnika Europske pučke stranke (EPP) Manfreda Webera u sklopu sjednice održana je [minuta šutnje](#) povodom 30. godišnjice Dana sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje.

Primjerene minimalne plaće u Europskoj uniji

Velikom većinom glasova Europski parlament je [donio](#) odluku o ulasku u međuinstитucijske pregovore (trijalog) o Prijedlogu direktive o primjerenoj minimalnoj plaći u EU-u, [COM \(2020\) 682, D.E.U. 20/021](#).

Europska strategija za kritične sirovine

U nezakonodavnoj [rezoluciji](#) o Europskoj strategiji za kritične sirovine zastupnici pozivaju na izradu strategije EU-a za jačanje europske strateške autonomije i otpornosti u pogledu opskrbe [kritičnim sirovinama](#) uspostavljanjem funkcionalnih tržišta sekundarnih kritičnih sirovina (reciklirani resursi) kako bi se zajamčili neometani tokovi sekundarnih kritičnih sirovina, ojačao industrijski ekosustav EU-a i zadržala radna mjesta u sektoru proizvodnje. U tom smislu Europsku komisiju se poziva da ispita ravnotežu između uvoza i izvoza sekundarnih kritičnih sirovina u EU-u te da uspostavi tržišni opservatorij za ključne sekundarne materijale, uključujući kritične sirovine. Europski parlament također naglašava nužnost diverzifikacije izvora materijala kao i potrebu za usmjeravanjem istraživanja na održive alternative oskudnim materijalima.

Politika i pravo zakonitih migracija

Zastupnici su donijeli [preporuke](#) Europskoj komisiji o politici i pravu zakonitih migracija kojima su pozvali Komisiju da do 31. siječnja 2022. iznese prijedlog akta koji bi služio kao paket prijedloga za olakšavanje i promicanje zakonite migracije radne snage iz trećih zemalja u EU kao i mobilnosti državljana trećih zemalja koji zakonito migriraju, a koji bi usklađivanjem odredbi u svim postojećim direktivama o zakonitoj migraciji služio smanjenju birokracije, jačanju harmonizacije, promicanju temeljnih prava, kao što je jednako postupanje, i sprečavanju iskorištavanja radnika.

Politika EU-a u pogledu sporta

Usvojena je nezakonodavna [rezolucija](#) o politici EU-a u pogledu sporta: ocjena i mogući putevi naprijed, u kojoj se ističe ključna uloga sporta u društvenom, kulturnom i obrazovnom životu europskih građana kao i njegov doprinos promicanju temeljnih vrijednosti te konstatira gospodarski značaj sporta, osobito u pogledu doprinosa rastu i otvaranju radnih mesta u EU-u. EU se poziva da usvoji cijelovitiji pristup sportskoj politici, a Europsku komisiju da predstavi komunikaciju o budućnosti sporta povezanu sa strateškim ciljevima EU-a. Nadalje, Europski parlament poziva na uspostavu mesta koordinatora EU-a za sport koji bi bio kontaktna točka Europske komisije za to pitanje i vidljiva referentna točka. Ističe se i uloga Konferencije o budućnosti Europe u raspravama o dalnjim koracima u pogledu sportske politike EU-a i pitanja povezanih sa sportom te potiče aktivno sudjelovanje svih sportskih dionika.

Akti usvojeni tijekom plenarnih sjednica nakon pravno-jezične obrade bit će dostupni [ovdje](#).

Detaljne informacije o aktivnostima hrvatskih zastupnika u EP-u, uključujući izlaganja na plenarnim sjednicama, dostupne su na [mrežnim stranicama zastupnika](#).

Sljedeća plenarna sjednica EP-a održat će se od **13. do 16. prosinca 2021.** u Strasbourg.

Informacija o sastancima predstavnika nacionalnih parlamenta u Europskom parlamentu

Tijekom studenoga predstavnica Sabora sudjelovala je na 4 videokonferencije predstavnika nacionalnih parlamenta država članica Europske unije u Europskom parlamentu (tzv. *Morning Meetings*). Na dnevnom redu bile su sljedeće teme:

- Komunikacija „Nova strategija EU-a za šume do 2030.“ (17. studenoga),
- Zajednička komunikacija „Veći angažman Europske unije za miran, održiv i prosperitetan Arktik“ (12. studenoga),
- Reforma Europskog parlamenta (11. studenoga),
- Unija za Mediteran – parlamentarna dimenzija (8. studenoga),
- Novi alat Europskog parlamenta za dostavu podnesaka nacionalnih parlamenta (8. studenoga),
- Interna pitanja (8. studenoga).

Bilješke su dostupne na [intranetu](#) Sabora.

Meduparlamentarna suradnja u Europskoj uniji

Osvrti na konferencije/sastanke u listopadu 2021.

8. studenoga – videokonferencija – sastanak Odbora za prava žena Parlamentarne skupštine Unije za Mediteran

Članica Izaslanstva Hrvatskoga sabora u Parlamentarnoj skupštini Unije za Mediteran Sanja Radolović sudjelovala je na virtualnom sastanku Odbora za prava žena Parlamentarne skupštine Unije za Mediteran koji se održao pod predsjedanjem Zastupničkog doma talijanskog parlamenta.

Otvorivši sastanak predsjednica Odbora Yana Ehm predstavila je prioritete Europskog parlamenta tijekom jednogodišnjeg predsjedanja Skupština. Ti su prioriteti, kako je rekla, usredotočeni na ostvarenje dva glavna cilja: osnivanje stalnog tajništva Skupštine u Rimu te ponovno pokretanje aktivnosti i političkog rada Skupštine nakon pandemije Covida-19 s naglaskom na regionalni dijalog i suradnju. Naglasila je i kako je tematski prioritet predsjedanja Europskog parlamenta borba protiv klimatskih promjena u Sredozemlju.

Rasprava tijekom sastanka je bila usredotočena na prijedlog preporuka na temu „Klimatske promjene i politika ravnopravnosti spolova“. Sudionici su se složili oko toga da klimatske promjene predstavljaju globalni problem te kako je na nacionalnim vladama odgovornost poduzimanja prioritetnih mjera u svrhu prilagodbe klimatskim promjenama koje treba rješavati uz visoki stupanj koordinacije među državama. Također, istaknuta je potreba žurnog djelovanja s ciljem smanjenja stope rasta globalnog zatopljenja i emisije stakleničkih plinova. Nadalje, naglašeno je kako je uz znanstveni pristup ovoj problematici potrebna i politička volja svih sudionika. Sudionici su potvrđili kako žene moraju biti više uključene u procese donošenja odluka budući da su izravno pogodene klimatskim promjenama i uništavanjem okoliša te kako su ranjivije od muškaraca kad je riječ o klimatskim promjenama jer nemaju jednaki pristup pojedinim resursima kao što su obrazovanje i informacije.

Države članice pozvane su na žurno provođenje načela Pariškog sporazuma vodeći pri tome računa o poštovanju ljudskih prava i promicanju ravnopravnosti spolova. Također, pozvane su i vlade, kao nositeljice promjena u zelenoj tranziciji, da putem nacionalnih politika osnažuju žene, osiguravaju jednak pristup obrazovanju i zdravlju te jačaju uključenost žena u procese donošenja odluka. Napomenuto je kako suše i poplave te ekstremni vremenski uvjeti utječu na prisilne migracije u kojima su žene ranjivije od muškaraca te kako su u siromašnim područjima upravo one odgovorne za opskrbu hranom i vodom.

Sudionici sastanka pozdravili su usvajanje završnog dokumenta parlamentarnih zastupnika na Konferenciji Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (COP 26) kojim se traži koordinirano i sveobuhvatno rješavanje ovog egzistencijalnog problema koji ne poznaje granice ni kontinente.

9. studenoga – Bruxelles, videokonferencija – meduparlamentarni sastanak odbora o očekivanjima nacionalnih parlamentara za Konferenciju o budućnosti Europe, u organizaciji Odbora za ustavna pitanja (AFCO) EP-a

Na sastanku je sudjelovao predsjednik Odbora za regionalni razvoj i fondove Europske unije Marko Pavić. Sastanak je bio prilika za razmjenu mišljenja i gledišta zastupnika Europskog parlamenta i nacionalnih parlamentara država članica EU-a o strukturi i tijeku provedbe Konferencije o budućnosti Europe kao i očekivanjima zastupnika nacionalnih parlamentara od te konferencije.

Uvodna izlaganja održali su supredsjedatelj Izvršnog odbora Konferencije o budućnosti Europe Guy Verhofstadt, predstavnik Slovenije, koja trenutno predsjeda Vijećem, Gašper Dovžan te potpredsjednica Europske komisije i supredsjedateljica Izvršnog odbora Konferencije koja je podsjetila na važnost precizne procedure te suradnje između svih sastavnica Konferencije – plenarne skupštine, europskih panela građana, decentraliziranih događanja (nacionalni paneli) te Višejezične digitalne platforme.

Tijekom rasprave je naglašeno kako Konferencija prvi put spaja predstavničku i participativnu demokraciju na paneuropskoj i nadnacionalnoj razini te europskim građanima omogućava iznošenje mišljenja, ideja i preporuka kao i izravnu raspravu o istima s njihovim izabranim političkim predstavnicima u okviru plenarne skupštine Konferencije. Uz to, kako je posebno istaknuto, građani svoja razmišljanja, ideje i komentare mogu iznijeti i na Višejezičnoj digitalnoj platformi koja predstavlja okosnicu Konferencije i središnje mjesto za razmjenu i prikupljanje doprinosa i povratnih informacija s raznih događanja organiziranih u okviru Konferencije.

Sudionici su posebno istaknuli značajnu ulogu nacionalnih parlamenta u europskoj arhitekturi, osobito u postupku izmjena Osnivačkih ugovora, provedbe sekundarnog zakonodavstva te donošenja europskih međunarodnih sporazuma, osobito takozvanih mješovitih sporazuma. Nadalje, rečeno je i kako su upravo nacionalni parlamenti most između građana i institucija Unije, a posebno je izdvojena potreba osnaživanja uloge COSAC-a kako bi se pojačala sinergija nacionalnih i Europskog parlamenta.

Predsjednik Odbora za regionalni razvoj i fondove Europske unije Marko Pavić u svojem je obraćanju pozdravio uključivanje država koje su u procesu pristupanja Europskoj uniji u rad Konferencije. U raspravi je naglasio važnost komunikacije s građanima te najavio sljedeće aktivnosti Hrvatskoga sabora u cilju što efikasnijeg i neposrednjeg dijaloga s građanima u okviru Konferencije. Govoreći kao član Radne skupine „Klimatske promjene i okoliš“ Pavić se osvrnuo na UN-ovu konferenciju o klimatskim promjenama COP26, rekavši da ga veseli da je EU i dalje snažan predvodnik u borbi protiv klimatskih promjena. Također, kako je zaključio, u okviru Konferencije o budućnosti Europe klimatske promjene i zaštita okoliša središnje su teme u kojima je vidljiv visok stupanj slaganja svih sudionika.

Kao jedno od pitanja koja bi se moglo razmotriti u okviru Konferencije istaknut je nadzor nacionalnih parlamenta država članica nad radom njihovih vlada u Vijeću EU-a, obzirom na postojanje razlika u sustavima među državama članica. Naglašeno je kako svi sudionici trebaju preuzeti odgovornost za uspješni ishod Konferencije, a osobito je istaknuta uloga mladih. S druge strane, sudionici su izrazili i određene kritike zbog nedovoljne vidljivosti i medijske pokrivenosti Konferencije što bi, po njihovim riječima, moglo utjecati na slabije sudjelovanje u raspravama u pojedinim državama članicama Europske unije.

15. studenoga – videokonferencija – sastanak Odbora za energetiku, okoliš i vode Parlamentarne skupštine Unije za Mediteran

Na sastanku je sudjelovao član Izaslanstva Hrvatskoga sabora u Parlamentarnoj skupštini Unije za Mediteran Marko Pavić.

Otvarajući sastanak predsjednik Odbora Bruno Coimbra predstavio je tematski prioritet jednogodišnjeg predsjedanja Europskog parlamenta Parlamentarnom skupštinom Unije za Mediteran koje se odvija pod geslom „Borba protiv klimatskih promjena u Sredozemlju“.

Rasprava je bila usredotočena na prijedlog preporuka Odbora na temu „Klimatske promjene u Sredozemlju“, a sudionici su se složili s činjenicom kako klimatske promjene predstavljaju globalni problem. Rečeno je i da je na nacionalnim vladama odgovornost poduzimanja prioritetnih mjera u svrhu prilagodbe klimatskim promjenama, koje treba rješavati uz visoki stupanj koordinacije među državama. Također, istaknuta je potreba žurnog djelovanja s ciljem smanjenja stope rasta globalnog zatopljenja i emisije stakleničkih plinova.

Naglašena je činjenica da klimatske promjene utječu na širok spektar ljudskih prava, uključujući prava na život, zdravljie, hranu, stanovanje, vodu, razvoj i slobodu kretanja, kao i pravo na zdravo i održivo okruženje. Isto tako sudionici su istaknuli važnost plave ekonomije, zaštite morskog okoliša te biološke raznolikosti, kao i promicanje inovativnih rješenja i ekološki prihvatljivih praksi.

Član izaslanstva Pavić uvodno je pozdravio sudionike i naglasio izrazitu važnost predložene teme za budućnost ne samo Mediterana nego i globalne razine. Kako je rekao klimatske promjene predstavljaju globalni problem koji zahtjeva i globalno rješenje. Istaknuo je kako je Mediteran posebno ranjiv uslijed porasta razine mora, poplava i suša. Pavić je istaknuo kako je kao znanstvenik i oceanograf istraživao utjecaj ugljika na Sjeverni Atlantik te se osobno uvjerio u devastirajuće efekte zagrijavanja na Antarktičkom poluotoku tijekom znanstvenog krstarenja. Izrazio je umjereni optimizam u postizanju uspjeh UN-ove COP26 konferencije zbog činjenice da su se sve zemlje s najvećom emisijom ugljika obvezale postati neutralni na emisije stakleničkih plinova. U nastavku izlaganja je istaknuo kako su potrebni daljnji naporci da bi se ti ciljevi i ostvarili. Hrvatska se zalaže za multilateralizam, gdje je jedan od lidera u smanjenju emisija upravo Europska unija sa ambicijom da postane prvi neutralni kontinent za emisije ugljika do 2050. godine, rekao je Pavić.

U tako ambicioznom planu, prema njegovim riječima, Hrvatska aktivno doprinosi u postizanju zajedničkog cilja EU-a o smanjenju emisija stakleničkih plinova od najmanje 55 posto do 2030. godine kao i cilju klimatske neutralnosti do 2050. godine. Hrvatska će smanjiti emisije ugljičnog dioksida za 45 posto do 2030 godine, te prestati koristiti ugljen do 2033. godine što je premijer Andrej Plenković najavio na COP26, naglasio je Pavić. Posebice je istaknuo namjeru Hrvatske da kao zemlja s tisuću otoka zaštiti 30 posto mora pod hrvatskom jurisdikcijom kao doprinos zaštiti Mediterana i svjetskih mora obzirom na njihovu važnu ulogu u klimatskom sustavu.

16. studenoga – Phnom Penh, Kambodža, videokonferencija – 11. sastanak parlamentarnog partnerstva Azije i Europe (ASEP 11) na temu „Jačanje parlamentarnog partnerstva za mir i održivi razvoj za vrijeme i nakon pandemije Covida-19“

Na sastanku je sudjelovao zastupnik Ivan Ćelić.

Tema ovogodišnjeg sastanka, koji je okupio više od 80 sudionika iz parlamenta članica ASEP-a i zemalja-partnera, bila je „Jačanje parlamentarnog partnerstva za mir i održivi razvoj za vrijeme i nakon pandemije Covida-19“. Rasprave su bile podijeljene na dva tematska panela: „Proaktivni parlamenti za mir, sigurnost i zajedničko blagostanje“ te „Promocija globalnog gospodarskog oporavka tijekom i nakon ere Covida-19“.

Član saborskog Odbora za vanjsku politiku Ivan Ćelić obratio se sudionicima skupa tijekom plenarne sjednice izrazivši predanost Hrvatskog sabora suradnji kako s europskim tako i s azijskim parlamentima u ostvarivanju zajedničkih ciljeva mira, sigurnosti, održivog razvoja, zdravstvene zaštite i globalnog gospodarskog napretka u ovo složeno i izazovno razdoblje pandemije. Pritom je dodatno naglasio općeprihvaćeni stav sudionika rasprave o iznimno značajnoj ulozi parlamenta u podizanju svijesti zajedničkog djelovanja u postizanju globalnih ciljeva.

Jedanaesti po redu sastanak ASEP-a zaključen je usvajanjem deklaracije kojom su naglašena područja zajedničkog djelovanja azijskih i europskih parlamenta kao što su zdravstvena zaštita, regionalni planovi gospodarskog oporavka, suradnja privatnog sektora, prvenstveno malog i srednjeg poduzetništva, obrazovna i znanstvena suradnja, turistički sektor, digitalna ekonomija, preventivno djelovanje u sprječavanju ratnih sukoba, odgovorna energetska politika, zaštita okoliša i prirodnih resursa, razmjena tehnoloških dostignuća i dobrih iskustava te spolna ravnopravnost i zaštita ranjivih skupina stanovništva.

18. studenoga – Bruxelles, videokonferencija – međuparlamentarni sastanak odbora o razvoju strateških planova u okviru Zajedničke poljoprivredne politike u državama članicama, u organizaciji Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj (AGRI) EP-a

Na sastanku su sudjelovale predsjednica Odbora za poljoprivredu Marijana Petir i potpredsjednica Odbora Ružica Vukovac.

Marijana Petir sudjelovala je u raspravi o usklađenosti nacionalnih strateških planova u okviru ZPP-a s ciljevima Europskog zelenog plana. Rekla je da Europski zeleni plan postavlja ambiciozne ciljeve za usvajanje praksi ublažavanja klimatskih promjena u poljoprivrednom sektoru i prehrabenoj industriji. Ti ciljevi, uz poštivanje visokih standarda kakvoće i sigurnosti hrane koji razlikuju europsku poljoprivrodu u globalnom kontekstu, pridonose povećanom pritisku na sektor i izazivaju zabrinutost da će doći do pada profitabilnosti poljoprivredne djelatnosti, zbog čega je važno provesti pravednu tranziciju usmjerenu na kompenzaciju regionalnih razlika, istaknula je Petir.

Upozorila je da trenutni trendovi pokazuju da postizanje zelenih ciljeva EU-a neće biti lak zadatak s obzirom da se emisije stakleničkih plinova podrijetlom iz poljoprivrede u Uniji, unatoč uloženih 100 milijardi eura, u posljednjih 10 godina, odnosno od 2010. godine nisu smanjivale.

Dodala je kako se prilike koje klimatska i digitalna tranzicija mogu imati za ruralna područja i postupno usvajanje filozofije „misli lokalno“, potpomognute načelima kružne bioekonomije mogu uzeti u obzir kroz ciljeve ruralnog razvoja i nacionalne strateške planove u okviru ZPP-a, no pri tome je potreban niz tehničkih i političkih akcija koje će utjecati na redizajn poljoprivrednih sustava i više se oslanjati na prirodne biološke cikluse, a manje na vanjske kemijske inpute. Istaknula je kako takvi agroekološki sustavi mogu značajno smanjiti negativan ekološki otisak poljoprivrede, međutim, također bi mogli imati i negativne utjecaje na prihode poljoprivrednih proizvođača kao i na postizanje samodostatnosti u proizvodnji hrane te da ovise o spremnosti/mogućnostima potrošača da plate proizvode više kvalitete.

Stav je Hrvatske da je potrebno postići ravnotežu između aktivnosti usmjerenih na postizanje okolišno-klimatskih ciljeva na razini EU-a i aktivnosti usmjerenih na postizanje glavnih ciljeva poljoprivredne djelatnosti i ZPP-a kao što je osiguranje dostupne, cjenovno prihvatljive i zdravstveno ispravne hrane za sve građane EU-a te osiguranje zadovoljavajućeg životnog standarda poljoprivrednika, zaključila je Petir.

Ružica Vukovac, potpredsjednica Odbora za poljoprivredu sudjelovala je u raspravi o mogućnostima jačanja položaja proizvođačkih organizacija u okviru nacionalnih strateških planova u okviru ZPP-a. Istaknula je kako Hrvatska nije iskoristila sredstva iz 1. stupa ZPP-a namijenjena sektorskom udruživanju proizvođača voća i povrća. Iako su proizvođači ostalih sektora kroz Mjeru 9 Programa ruralnog razvoja mogli koristiti finansijsku potporu, ipak je stupanj njihovog udruživanja u proizvođačke organizacije u Hrvatskoj jako nizak, kako po broju uključenih proizvođača tako i po utrženoj vrijednosti proizvodnje.

Za Hrvatsku će u novom programskom razdoblju u sklopu Nacionalnog strateškog plana biti izuzetno važno potaknuti udruživanje putem proizvođačkih organizacija, dok je istovremeno potrebno djelovati na vraćanju povjerenja u zadružni sustav, kao jedan od najprihvatljivijih pravnih oblika proizvođačke organizacije, rekla je Vukovac. Prvi korak u tom pravcu je vraćanje institucionalne podrške koja bi direktno na terenu radila s proizvođačima, ukazujući im na nužnosti i prednosti udruživanja, istaknula je. Također je podsjetila kako je danas tržište hranom visoko koncentrirano i na njemu dominiraju velike korporacije, tako da pozicija malih neudruženih proizvođača sve više slabi.

Vukovac smatra da je za promjenu trenutnoga stanja potrebno daleko više ulagati u edukaciju poljoprivrednika i kontinuirano, pametno, osmišljenim intervencijama podizati svijest o nužnosti udruživanja kao osnovne pretpostavke za jačanje pozicije i pregovaračke snage poljoprivrednih proizvođača u lancu opskrbe hranom. Posebna pažnja trebala bi se posvetiti regрутiranju i osposobljavanju pojedinaca za preuzimanje upravljačkih funkcija i vođenje kompleksnih sustava kao što su proizvođačke organizacije, kako bi se ostvarilo njihovo uspješno i dugoročno funkcioniranje zaključila je Vukovac.

25. – 26. studenoga – Beč – sastanak parlamentarne Mreže za razmjenu u području okoliša

Mreža okuplja predstavnike svih nacionalnih parlamenta Europske unije te Europski parlament na razini stručnih nadležnih službi u cilju razmjene informacija i najboljih praksi u upravljanju radnim procesima i djelovanjem parlamenta u skladu s praksom energetske učinkovitosti, zaštite okoliša i sukladno izazovima klimatskih promjena.

Ispred Hrvatskoga sabora, na sastanku je sudjelovao savjetnik u Uredu za međunarodne i europske poslove Hrvoje Sadarić. Sastankom je predsjedao voditelj EMAS ureda Europskog parlamenta Siegfried Breier.

Voditeljica Konferencijsko koordinacijskog odjela Europskog parlamenta (DG LINC) Maria Gonzales uvodno je održala prezentaciju o smjernicama za organizaciju događanja, konferencija i sastanaka kroz prizmu održivosti. To uključuje posvećivanje pažnje vrsti mesta na kojem se organiziraju konferencije, broju ljudi, nužnom transportu, hrani i popratnim programima, koji bi prema smjernicama trebali voditi računa o smanjivanju zagađenja okoliša karbon dioksidom (transport), korištenjem plastičnih pribora za jelo kao i uredskog pribora, korištenje klime, odvajanja otpada i sl.

Prezentaciju istraživanja Europskog parlamenta o cijenama ugljika održao je Carlos Garcia Borrenguero, a prezentaciju projekta „Zero Waste Cities“ nevladinih udruga Zero Waste Europe i Ponikve na otoku Krku, predstavili su njihovi predstavnici Jack McQuibban i Ivan Jurešić. Osiguravanje reciklažnih kontejnera, kalendara skupljanja otpada i drugih infrastrukturnih preduvjeta u recikliranju otpada u vrlo su kratkom vremenu izmijenili perspektivu, mentalitet i način života mještana i podizanjem svijesti o važnosti zaštite okoliša, dodatno poboljšali sliku svakodnevice na najvećem hrvatskom otoku.

Sastanak je završio prezentacijom o održivosti *cateringa* u Europskom parlamentu koji za potrebe organizacije različitih službenih i protokolarnih događanja koristi izričito regionalno proizvedeno povrće i ribu iz održivog uzgoja.

26. studenoga – Zagreb – svečana dodjela nagrade Europskoga parlamenta „Europski građanin“

Predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković sudjelovao je na svečanoj dodjeli nagrade Europskoga parlamenta „Europski građanin“ koja je održana u Kući Europe.

Europski parlament svake godine dodjeljuje ovu nagradu kao priznanje za iznimna postignuća u projektima kojima se promiče bolje uzajamno razumijevanje građana država članica Europske unije koji uključuju dugoročnu prekograničnu ili transnacionalnu kulturnu suradnju koja doprinosi jačanju europskog duha kao i one koji su povezani s tekućom Europskom godinom ili projektima kojima se konkretno izražavaju vrijednosti sadržane u Povelji EU-a o temeljnim pravima.

Ovogodišnji laureat iz Hrvatske je NeuroSplit – sekcija za neuroznanost, udruga studenata Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu koja se bavi promocijom neuroznanosti i znanosti općenito, ali i organizacijom humanitarnih akcija, popularnih predavanja i aktivnosti povezanih s poboljšanjem kvalitete studentskog i učeničkog života.

Domagoj Hajduković čestitao je dobitnicima nagrade „Europski građanin“ uime Hrvatskoga sabora te izrazio uvjerenje da će se sljedeće godine dodjela nagrade ponovo moći održati u Saboru. Smatram važnim što je uoči europske godine mladih ova nagrada dodijeljena udruzi koju su osnovali mlađi, a u današnjim vremenima, kada se često mogu čuti sumnje u znanost i znanstvenike, posebno je značajno što je nagrada dodijeljena udruzi koja se bavi promicanjem znanosti, rekao je Hajduković.

Predsjednik Odbora za europske poslove također je pozvao laureate, ali i sve mlade, da se uključe u Konferenciju o budućnosti Europe, bilo putem višejezične digitalne platforme ili sudjelovanjem u događanjima namijenjenima građanima koja se organiziraju diljem Hrvatske.

28. – 30. studenoga – Ljubljana, videokonferencija – LXVI. Konferencija odbora za poslove Unije parlamenta Europske unije (COSAC)

Na sastanku su sudjelovali predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković i članovi Odbora Davor Ivo Stier i Marko Pavić

Sastanak je vodio predsjednik Odbora za međunarodne odnose i europske poslove Slovenskog Državnog sveta Bojan Kekec.

Tijekom dvodnevnog sastanka izaslanstva su raspravljala o postignućima slovenskog predsjedanja Vijećem Europske unije, europskoj perspektivi država zapadnoga Balkana, uključivanju mladih u procese donošenja odluka na europskoj razini te o Konferenciji o budućnosti Europe. Predsjednik Odbora za europske poslove Hajduković čestitao je Sloveniji na uspješnom predsjedanju Vijećem Europske unije u izazovnim okolnostima posebno naglasivši pitanja nestabilnosti u regiji jugoistočne Europe i migracijske krize. Govoreći o Konferenciji o budućnosti Europe, Hajduković je pozvao na povratak praksi održavanja sastanaka za predsjednike odbora uključenih u COSAC nakon sastanaka Izvršnog odbora Konferencije te je postavio pitanje spremnosti Europske unije na pristupanje izmjenama i dopunama Osnivačkih ugovora ukoliko Konferencija o budućnosti Europe pokaže da je to smjer kojem građani teže.

Član Odbora za europske poslove Stier je govorio na panelu posvećenom europskoj perspektivi zapadnoga Balkana te je rekao kako ovdje nije riječ o proširenju već dovršenju Europske unije. Predložio je da se više radi na integraciji društava zemalja zapadnog Balkana pružanjem više sloboda građanima te je kao primjer predložio da se razmisli o proširivanju ukidanja roaminga na ovu regiju.

Član Odbora za europske poslove i predsjednik Odbora za regionalni razvoj i fondove Europske unije Pavić govorio je o uključenosti mladih u procese donošenja odluka na europskoj razini posebno istaknuvši važnost osnaživanja mladih kroz mjere na tržištu rada, kao i promicanja njihove uključenosti na svim društvenim razinama. U svojoj intervenciji na panelu posvećenom Konferenciji o budućnosti Europe Pavić je pohvalio najavu da će Višejezična digitalna platforma ostati otvorena i nakon zaključenja Konferencije, a osvrnuo se i na nedavno održanu konferenciju UN-a o klimatskim promjenama COP26, rekavši kako EU, iako proizvodi samo 8 do 9 posto svjetskih emisija, treba biti svjetskim liderom u području borbe protiv klimatskih promjena.

Sastanak je zaključen najavom parlamentarne dimenzije francuskog predsjedanja Vijećem Europske unije. Najavljen je kako će se sastanak predsjednika COSAC-a održati 13. i 14. siječnja 2022., dok će se LXVII. COSAC održati od 3. do 5. ožujka 2022. godine. Rečeno je i kako će o formatu sastanaka francusko predsjedanje odlučiti naknadno vodeći računa o epidemiološkoj situaciji u Francuskoj i Europskoj uniji.

30. studenoga – Bruxelles, videokonferencija – međuparlamentarni sastanak odbora o nasilju nad ženama, u organizaciji Odbora za prava žena i ravnopravnost spolova (FEMM) EP-a

Na sastanku je sudjelovala predsjednica Odbora za ravnopravnost spolova Marija Selak Raspudić. Europski parlament već nekoliko godina sudjeluje u obilježavanju Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama (25. studenog) organizirajući poseban sastanak koji okuplja zastupnice i zastupnike Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenta iz država članica EU-a, kako bi se podigla svijest o ovom važnom pitanju.

Sastanak o uklanjanju nasilja nad ženama otvoren je videoporukom predsjednika Europskog parlamenta Davida Sassolija i obraćanjem Ive Dimić, zamjenice predsjednika Kluba parlamentarki slovenskog Državnog zbora. Teme sastanka kroz četiri panela odnosile su se na seksualno nasilje, prevenciju i borbu protiv nasilja nad ženama i djevojkama s invaliditetom, kibernetičko nasilje i Istanbulsku konvenciju.

Prije završetka sastanka, predstavnici UN-a i Europske komisije predstavili su Inicijativu Spotlight – višegodišnje partnerstvo između EU-a i UN-a za uklanjanje svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama do 2030. godine.

Najave međuparlamentarnih aktivnosti u Europskoj uniji za prosinac 2021.

- 3. prosinca – Bruxelles, videokonferencija** – 7. sastanak predsjednika parlamentara država članica Parlamentarne skupštine Unije za Mediteran
- 4. prosinca – Bruxelles, videokonferencija** – 16. plenarna sjednica Parlamentarne skupštine Unije za Mediteran
- 7. prosinca – Ljubljana, videokonferencija** – Konferencija o digitalnoj tranziciji u obrazovanju, u organizaciji slovenskog predsjedanja Vijećem EU-a
- 9. prosinca – Bruxelles, videokonferencija** – međuparlamentarni sastanak odbora na temu "Vladavina prava u EU", u organizaciji Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) EP-a
- 10. prosinca – Bruxelles, videokonferencija** – 3. Međuparlamentarna konferencija na visokoj razini o migracijama i azilu

